

ข้อบังคับศาลรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยเครื่องแบบตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พ.ศ. ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๒ ประธานศาลรัฐธรรมนูญจึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยเครื่องแบบตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้ “ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ” หมายความว่า ประธานศาลรัฐธรรมนูญ และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๔ เครื่องแบบตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ให้มี ๔ ชนิด คือ

- (๑) เครื่องแบบปกติ
- (๒) เครื่องแบบครึ่งยศ
- (๓) เครื่องแบบเต็มยศ
- (๔) เครื่องแบบสโมสร

ข้อ ๕ เครื่องแบบปกติ มี ๔ ประเภท คือ

- ก. เครื่องแบบปกติขาว
- ข. เครื่องแบบปกติกากีคอตั้ง
- ค. เครื่องแบบปกติกากีคอพับ
- ง. เครื่องแบบปกติกากีคอแบะ

ก. เครื่องแบบปกติขาว ให้ประกอบด้วย

- (๑) หมวก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชาย ให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีขาว กะบังหน้าทำด้วยหนัง หรือ วัสดุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวก ข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวกสีขาว ที่หน้าหมวกติดครุฑพ่าห์ปักคั่นสีทอง สูง ๕ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีขาว

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหญิง ให้อนุโลมตามแบบหมวกของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชาย แต่เป็นทรงอ่อน

(๒) เสื้อ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชาย ให้ใช้เสื้อแบบราชการสีขาว ใช้ดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ ๕ ดุม ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋านซ้ายด้วย

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหญิง ให้ใช้เสื้อนอกคอแบบสีขาวแบบคอแหลมหรือคอป้านแขนยาวถึงข้อมือ มีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ ที่แนวสาบอกมีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ๓ ดุม สำหรับแบบเสื้อคอแหลม และ ๕ ดุม สำหรับแบบเสื้อคอป้าน มีกระเป๋าข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าเจาะเฉียงเล็กน้อย ไม่มีใบปกกระเป๋าและให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาวผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกลาสี

การประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

(๓) อินทรรณู

ให้มีอินทรรณูแจ้กว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวตามความยาวของบ่า พื้นกำมะหยี่สีน้ำเงินเข้มปักด้นสีทองเป็นลายกนกก้านขด ตรงกลางปักด้นนูนเป็นรูปดอกบัว ๕ กลีบ ติดทับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ด้านคอปลายมน ติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก

(๔) กางเกง กระโปรง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชาย ให้ใช้กางเกงแบบราชการสีขาวขายาวไม่พับปลายขา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหญิง ให้ใช้กระโปรงสีขาวยาวปิดเข่า ปลายบานเล็กน้อย

(๕) รองเท้า ถุงเท้า

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชาย ให้ใช้รองเท้านักเดินหรือว้ดตุเทียมหนังสีดำชนิดผูก ถุงเท้าสีดำ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหญิง ให้ใช้รองเท้านักเดินหรือว้ดตุเทียมหนังสีดำปิดปลายเท้า ไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร ถุงเท้ายาวสีเนื้อ

(๖) เครื่องหมายสังกัด

ให้มีเครื่องหมายรูปรัฐธรรมนูญประดิษฐานอยู่บนพานสองชั้นเบื้องบนมีพระครุฑพ่าห์ เบื้องล่างมีช่อชัยพฤกษ์ขนาดสูง ๒.๕ เซนติเมตร ทำด้วยโลหะโปร่งสีทอง สำหรับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชาย ให้ติดที่คอเสื้อตอนหน้าทั้งสองข้าง ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหญิง ให้ติดที่คอแบบของเสื้อตอนบนทั้งสองข้างเหนือแนวเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ข. เครื่องแบบปกติกาก็คอตัง มีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่สีของหมวก ผ้าพันหมวก หมอนสักหลาด สำหรับปักตราครุฑพ่าห์ เสื้อ และกางเกง หรือ กระโปรงเป็นสีกากีหรือสีกากีนวล

ให้ใช้เครื่องแบบนี้แทนเครื่องแบบปกติขาวในโอกาสไปงานพิธีในต่างจังหวัด หรือตามหมาย กำหนดการ

ค. เครื่องแบบปกติกาก็คอปับ ให้ประกอบด้วย

(๑) หมวก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชาย ให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีกากีหรือสีกากีนวลเช่นเดียวกับเครื่องแบบ ปกติกาก็คอตัง เว้นแต่ตราครุฑพ่าห์ที่หน้าหมวกให้ใช้ตราครุฑพ่าห์ในบัวกนกทำด้วยโลหะสีทอง สูง ๖.๕ เซนติเมตร และสายรัดคางให้ใช้สายรัดคางหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหญิง ให้อนุโลมตามแบบหมวกของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชาย แต่ เป็นทรงอ่อน

การสวมหมวก ให้สวมในโอกาสอันควร

(๒) เสื้อ

ให้ใช้เสื้อเชิ้ตสีกากีหรือสีกากีนวลแขนยาวรัดข้อมือ มีคุมที่ข้อมือข้างละ ๑ คุม หรือแขนสั้น มีกระเปาะเย็บติดที่หน้าอกเสื้อข้างละ ๑ กระเปาะ ที่กระเปาะเสื้อมีแถบอยู่ตรงกลางตามทางดิ่งกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มีใบปกกระเปาะรูปมนชายกลางแหลม ที่ปากกระเปาะทั้งสองข้างติดคุดมข้างละ ๑ คุม สำหรับขัดกับใบปกกระเปาะ ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีสาคกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ติดคุดมตามแนวอกเสื้อ ๕ คุม ระยะห่างกันพอสมควร และติดเครื่องหมายสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ที่ไหล่เสื้อประดับ อินทรธนูสีเดียวกับเสื้อ ยาวตามความยาวของบ่า เย็บติดกับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดคุดมติดกับตัวเสื้อ คุดมที่กล่าวนี้มีลักษณะเป็นรูปกลมแบนทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ

ในโอกาสไปงานพิธีหรือเข้าที่ชุมนุม ให้ใช้เสื้อเชิ้ตแขนยาวผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกลาสี สอดชายผ้า ผูกคอไว้ภายในเสื้อใต้คุดมเม็ดที่สอง

การประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

(๓) อินทรธนู

ให้ใช้อินทรธนูอ่อนมีแถบสีเหลืองหรือสีทอง ขนาดกว้างแถบละ ๑ เซนติเมตร โดยให้แถบแรก ติดทางด้านอินทรธนู ๑ แถบ และแถบกลางประกอบเป็น ๓ แถบ ติดเรียงกันไปโดยไม่ต้องเว้นระยะห่าง

และแถบบนขมวดเป็นวงกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร การติดแถบให้ติดตามขวางที่
 ดันอินทรรณูแถบแรกให้ห่างจากดันอินทรรณู ๕ มิลลิเมตร และให้แถบแรกเว้นระยะห่างจากแถบกลาง
 และแถบกลางเว้นระยะห่างจากแถบบน ๕ มิลลิเมตร และมีเครื่องหมายสังกัดครอบด้วยพระมหามงกุฏ
 ทำด้วยโลหะสีทอง สูงขนาด ๓.๕ เซนติเมตร ติดทับบนแถบกลาง

(๔) กางเกง กระโปรง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชาย ให้ใช้กางเกงแบบราชการสี kaki หรือสี kaki นวลยาวไม่พับปลายขา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหญิง ให้ใช้กระโปรงสี kaki หรือสี kaki นวลยาวปิดเข่า ปลายบานเล็กน้อย

(๕) เข็มขัด

ให้ใช้เข็มขัดทำด้วยด้ายถักสี kaki กว้าง ๓ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยม
 ผืนผ้าทางนอนปลายมนกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร มีรูปครุฑคูนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด
 ไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร

(๖) รองเท้า ถุงเท้า

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชาย ให้ใช้รองเท้ายูนิฟอร์มสีดำหรือวัสดุเทียมหนังสีดำชนิดผูกหรือ
 หุ้มข้อหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ถุงเท้าสีดำ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหญิง ให้ใช้รองเท้ายูนิฟอร์มสีดำหรือวัสดุเทียมหนังสีดำปิดปลายเท้า ไม่มี
 ลวดลาย สันสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร ถุงเท้ายาวสีเนื้อ

ง. เครื่องแบบปกติภาคีคอเบาะ ให้ประกอบด้วย

(๑) หมวก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชาย ให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสี kaki หรือสี kaki นวล เช่นเดียวกับเครื่องแบบ
 ปกติภาคีคอพับ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหญิง ให้อนุโลมตามแบบหมวกของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชายแต่เป็น
 ทรงอ่อน

(๒) เสื้อ

ให้ใช้เสื้อสี kaki หรือสี kaki นวลคอเบาะแบบคอตั้ง แขนสั้นปล้อยเอว ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีดุม
 ที่อกเสื้อ ๔ ดุม มีกระเป๋ายึดติดภายนอกเป็นกระเป๋าด้านและล่างอย่างละสองกระเป๋าด้าน มี
 ไบปกมนชายกลางแหลม มีแถบกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ตรงกึ่งกลางกระเป๋าด้านข้าง กระเป๋าด้านเป็น
 กระเป๋ายามมีไบปกรูปตัดที่ปากกระเป๋าด้านทั้งสองกระเป๋าด้านมีดุมที่ปากกระเป๋าด้านข้างละ ๑ ดุม สำหรับขัดกับ
 ไบปกกระเป๋าด้าน ดุมที่กล่าวนี้มีลักษณะเป็นรูปกลมแบนทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อที่เอว ด้านหลังคาดด้วย
 ผ้าสีเดียวกับเสื้อขนาดกว้าง ๕ เซนติเมตร และติดเครื่องหมายสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง

การประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

(๓) อินทรรณู กางเกง กระโปรง เข็มขัด รองเท้า ถุงเท้าให้ใช้เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติ กากีคอปับ

ให้ใช้เครื่องแบบนี้แทนเครื่องแบบปกติกากีคอปับได้ในโอกาสอันควร

ข้อ ๖ เครื่องแบบครึ่งยศ มีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่ กางเกงหรือกระโปรงให้ใช้ผ้าสักหลาดหรือเลิร์จสีดำ ระดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แต่ไม่สวมสายสะพาย

ข้อ ๗ เครื่องแบบเต็มยศ มีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ ระดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์สวมสายสะพาย

ข้อ ๘ เครื่องแบบสโมสร

เครื่องแบบสโมสรสำหรับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชาย มี ๓ แบบ

(๑) เครื่องแบบสโมสร ก. ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบเต็มยศ

(๒) เครื่องแบบสโมสร ข. ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบสโมสร ก. เว้นแต่

เสื้อ ให้ใช้เสื้อสโมสรสีขาวทำด้วยผ้าสักหลาด หรือเลิร์จเปิดอก ปาดเอว มีดุมโลหะสีทอง ตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้อมือข้างละ ๓ ดุม ที่ระหว่างอกกับเอวข้างละ ๓ ดุม และที่บรรจบเสื้อ มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ข้างละ ๑ ดุม ดุมคู่นี้มีสายสร้อยสีทองร้อยติดกัน ประกอบด้วย เสือกักสีขาว มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ๓ ดุม และเสื้อเชิ้ตสีขาวอกแข็ง ข้อมือแข็ง คอเชิ้ตชั้นเดียว แบบปักผีเสื้อ ผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนหูกระต่าย

เครื่องหมายสังกัด ให้ติดที่คอแบะของเสื้อตอนบนทั้งสองข้างเหนือแนวเครื่องราชอิสริยาภรณ์

(๓) เครื่องแบบสโมสร ค. ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบสโมสร ข. เว้นแต่ เสื่อเชิ้ตอกแข็ง ให้ใช้เสื้อเชิ้ตอกอ่อนสีขาว และเสือกักให้ใช้แพรแถบสีเดียวกับกางเกงรัดเอวแทน แพรแถบนี้ส่วนกลางด้านหน้า กว้าง ๑๒ เซนติเมตร ปลายทั้งสองข้างเรียว กว้าง ๑๑ เซนติเมตร ที่ปลายมีขอเกี่ยวติดกันในขณะคาดทางด้านหลัง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหญิง ให้แต่งตามสมัยนิยม

ข้อ ๕ เครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศและเครื่องแบบสโมสรให้แต่ง ตามหมายกำหนดการ

ข้อ ๑๐ อดีตตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ให้แต่งเครื่องแบบเช่นเดียวกับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เว้นแต่เครื่องหมายสังกัดให้ติดที่อกเสื้อเบื้องขวา

ข้อ ๑๑ อดีตตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ ไม่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ คือ

(๑) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐๖ หรือมาตรา ๑๐๕ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๑๓) หรือ (๑๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๒) วุฒิสภามีมติตามมาตรา ๓๐๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

(๓) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก

(๔) ประพฤติตนในทางที่อาจเป็นการเสื่อมเสียเกียรติของศาลรัฐธรรมนูญและประธานศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ผู้บังคับแต่งเครื่องแบบสำหรับอดีตตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในระยะเวลาที่กำหนดหรือตลอดไป

ข้อ ๑๒ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและอดีตตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่างประเทศ ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นในเวลาแต่งเครื่องแบบครั้งยศโดยไม่สวมสายสะพาย ส่วนในเวลาแต่งเครื่องแบบเต็มยศให้สวมสายสะพายด้วย

สำหรับเวลาแต่งเครื่องแบบสโมสร จะประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จำลองขนาดย่อมก็ได้ และถ้าในหมายกำหนดการหรือบัตรเชิญทางราชการกำหนดให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับอย่างแต่งเครื่องแบบครั้งยศ หรือถ้ากำหนดให้สวมสายสะพายให้สวมสายสะพายด้วย

ข้อ ๑๓ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและอดีตตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาของทางราชการหรือที่ทางราชการรับรอง ให้ติดเข็มหรือเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของสถาบันการศึกษานั้นที่กึ่งกลางกระเป๋านบนข้างขวาของเครื่องแบบตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้

ถ้ามีเข็มหรือเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะดังกล่าวมากกว่าหนึ่งเข็มให้ประดับเข็มหนึ่งเข็มได้เพียงเข็มเดียว

ข้อ ๑๔ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและอดีตตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งได้รับเครื่องหมายแสดงความสามารถในการบินของสโมสรการบินพลเรือนหรือได้รับเครื่องหมายแสดงความสามารถพิเศษ หรือเครื่องหมายเชิดชูเกียรติของทางราชการฝ่ายทหาร หรือฝ่ายพลเรือน ซึ่งมีระเบียบให้ประดับกับเครื่องแต่งตัวหรือเครื่องแบบได้ ให้ใช้เครื่องหมายดังกล่าวประกอบกับเครื่องแบบตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้ทุกชนิด และให้ติดที่อกเสื้อข้างซ้ายเหนือปกกระเป๋ ถ้าประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ติดเครื่องหมายดังกล่าวเหนือขึ้นไป เมื่อแต่งเครื่องแบบสโมสรให้ใช้ขนาดย่อลงครึ่งหนึ่ง

ข้อ ๑๕ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและอดีตตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งมีเสมาอนุสรณ์มหาราชให้ใช้ประกอบกับเครื่องแบบตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้ทุกชนิด ดังนี้

(๑) เครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบปกติกากีคอตั้ง เครื่องแบบครึ่งยศ และเครื่องแบบเต็มยศ ให้ประดับเสมาอนุสรณ์มหาราชที่คุมเสื้อเม็ดที่สองจากคอเสื้อตามแนวบรรจบเสื้อ

(๒) เครื่องแบบปกติกากีคอพับและเครื่องแบบปกติกากีคอแบะ ให้ประดับเสมาอนุสรณ์มหาราชที่คุมกระเป่าเสื้อด้านซ้าย

(๓) เครื่องแบบสโมสร ให้ประดับเสมาอนุสรณ์มหาราชที่คุมเสื้อเม็ดที่หนึ่งตามแนวบรรจบเสื้อด้านบน

ข้อ ๑๖ ประธานศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

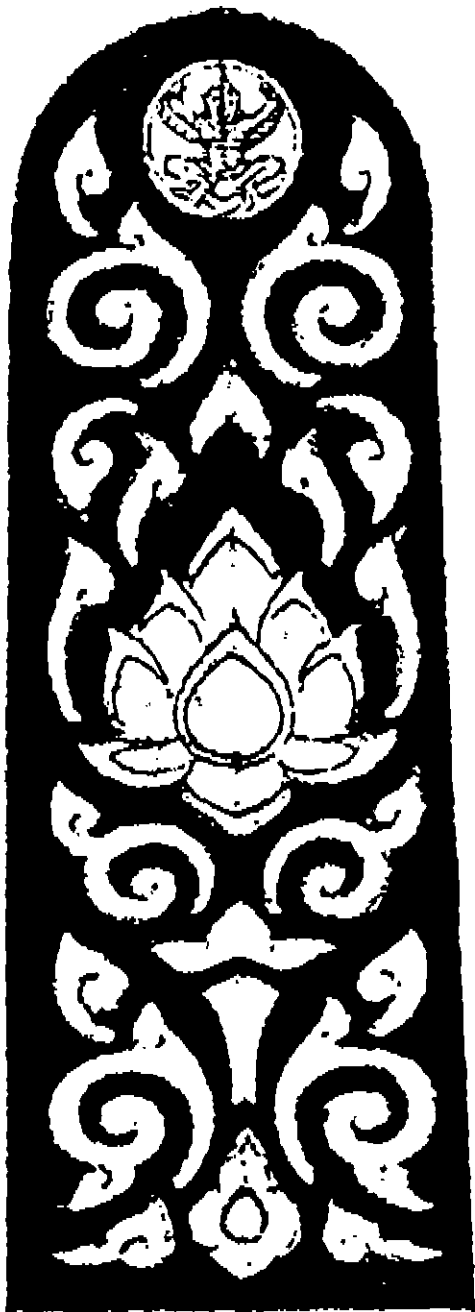
ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ชวน์ สายเชื้อ

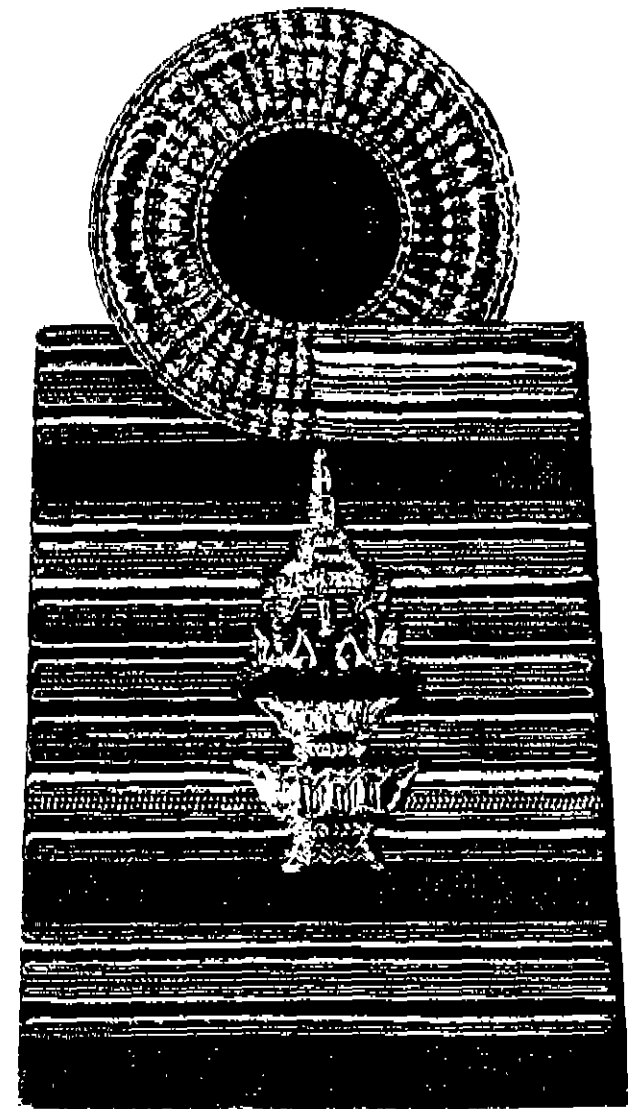
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

เครื่องหมายสังกัด

อินทระนุเครื่องแบบปกติขาว

อินทระนุเครื่องแบบปกติกาเกีลอปับ